

Seyyid İmadeddin Nesimi (d. Nesim/Bağdat, 1339? - ö. 1418?, Halep/Suriye)

Seyyid Nesimî mahlası ile tanınan, 14.yy Hurufî Türk şairi. Azerî Türkçesinde ve Farsça divanlar yazmış, ayrıca Arapça da şiirler bestelemiştir.

1339-1344 yılları arasında Bağdat'ın Nesim kasabasında doğduğu; idamının da 1418 veya 1419 yılında olduğu tahmin edilmektedir.

Şiirlerinde; "Nesimî, Seyyid, Seyyid Nesimî, Nâimî ve Hüseyinî" [mahlas](#) larını kullanmıştır.

Türkçe ve Farsça divanları vardır. Şiirleri dönemin bir çok şairini etkilemiştir. Şiirlerinde [Hallac-ı Mansur](#)

'u andıran ifadeler kullanmasıyla idarecilerin tepkilerini üzerine çok çekmiştir.

XIV. yüzyılda Azerî Türkçesi ile coşkulu ve lirik şiirler yazan Nesimî'nin hayatı hakkında rivayetlere dayanan ve birbiriyle çelişen çok az bilgi bulunmaktadır.

Soyu Peygamber'e dayandığı söylenen Nesimî'nin asıl adı İmadüddîn, bir başka iddiaya göre de Nesimüddîn'dir. Onun; Şamahı, Şiraz, Diyarbakır veya Bağdat yakınlarındaki Nesim kasabasında doğduğu; Diyarbakır, Irak ve Tebriz taraflarında yaşadığı ve I. Murad devrinde Anadolu'ya geldiği rivayet edilir. Şiirlerinden devrinin medreselerinde okuyarak iyi bir eğitim gördüğü anlaşılmaktadır. Âşık Çelebi'ye ve Divan'ındaki,

Arab nutku tutulmuşdur dilinden
Seni kimdür diyen kim Türkmensin

şeklindeki beyte göre Nesimî bir Türkmen'dir. Şeyh Şiblî'nin dervişlerinden olan Nesimî, İran'da

Hurûflîğin önderi olan Fazlullah-ı Hurûfî'ye (öl. 1394) intisap etmiş ve daha sonra onun halifesi olmuştur. [Hacı Bayram-ı Velî](#) 'ye intisap etmek isteyen, ancak bu isteği kabul edilmeyen Nesîmî, Halep'te öldürülmüştür.

Kendisinin de [Hacı Bektaş-ı Veli](#) 'den etkilendiği ileri sürülmektedir. Çeşitli nazireler yazmıştır. Şiirleri Anadolu, Azerbaycan ve İran'da yaygındır.

Görüşleri yöneticileri rahatsız etmeye başladığında, benzer vakalarda olduğu gibi, Nesimî de takip edilmiş ve Mısır Çerkez kölemenleri hükûmdarı El-Müeyyed Şeyh'in emriyle Şam'da derisi yüzülerek öldürülmüştür. Cesedinin bir hafta halka gösterildiği, ayrıca öldürüldükten sonra derisini omzuna alıp 7 kapıdan aynı anda çıktığı rivayet edilir.

[Alevilik](#) ve bölge Şiiliğinde Yedi Ulu Ozan'dan biri kabul edilir. Toplumda genellikle Kul Nesimî adlı Alevi ozanla karıştırılır. Halbuki bu iki kişi farklı yerlerde yaşamış farklı insanlardır. Kul Nesimî şiirlerini saf Anadolu Türkçesi ile yazarken Azerbaycanlı Nesimî'nin şiirlerinde bolca Arapça ve Farsça kelimeler bulunur.

Azerbaycan Cumhuriyeti devletinde Azerbaycan türkçesi ile uğraşan en yüksek akademik kurum olan dilcilik enstitüsüne (Azerbaycan Nesimi Dilçilik İnstitutu) ismi verilmiştir. Nesimî Dilcilik Enstitüsü, Türkiye'de kurulu bulunan TDK karşılığı bir işlev yürütmektedir. Bakü'nün merkezi meydanlarının birinde de Nesimî heykeli vardır. Ayrıca Bakü'de "Nesimi" metro istasyonu da vardır.

Nesîmî'nin Edebî Kişiliği ve Eserleri

Edebî Kişiliği:

XIV. yüzyılın ikinci yarısında yetişen Nesîmî ile [Kadı Burhaneddin](#) ve [Ahmedî](#) gibi büyük şairler, mazmunları şiirlerinde başarıyla kullanmaları bakımından Türk edebiyatında "kurucu şairler" olarak kabul edilebilirler. XI. yüzyıldan başlayarak XV. yüzyıla gelinceye kadar, [mesnevi](#) alanında bir hayli eser veren Türk edebiyatında XIV. yüzyılda,

Yunus Emre

'nin Divan'ından sonra bu üç şairin divanları görülür.

Şair, önceleri Hüseyinî mahlasını kullanırken, Fazlullah-ı Hurûfî'ye bağlandıktan sonra Nesîmî'yi kullanmıştır. O, şiirlerinde sekiz ve otuz iki harfe dayanarak insan yüzünün Tanrı'nın tecelli yeri, güzelliklerin görüldüğü mekan olduğunu söylemiştir.

Not: Hurûfîlik: Fazlullah-ı Hurufî'nin (öl.1394) kurup geliştirdiği, harflerin sırlarına dayanan bâtinî bir akım. Bu inanca sahip olanlar, varlığı ve yaratılışı harflerle izah etmeye çalışırlar. Arapçadaki yirmi sekiz ve Farsçadaki otuz iki harf ile bütün varlıklar, hatta Kur'an tefsir edilir.

Şiirlerinde alabildiğine bir coşkunluk bulunan Nesîmî, zaptedilemeyen bir ruhun çırpınışlarını dile getirmiş ve ilâhî aşkı kendine göre anlatmıştır. Kendisine "zındık" diyenler olduğu gibi, onu "aşk yolunun korkusuz yiğidi, sevgiler kâbesinin ileri gelen fedaisi, şaşırtıcı derecede âşık, nükteler söyleyen gönül adamı" şeklinde övenler de vardır.

Nesîmî'nin başarılı bir şair oluşunda, iyi bir eğitim almış olmasının ve bir seyyah gibi gezip dolaşmasının da büyük payı vardır. Nesîmî'nin zâhirî ve bâtinî ilimlerde yetişmesinde doğup yaşadığı bölgenin önemli etkisi olmuştur. Arapça ve Farsçayı iyi bilen şairin Türkçe ve Farsça şiirlerinin yanında Arapça gazelleri ve mülemmaları da vardır.

Nesîmî'nin sanat hayatını iki devrede ele almak mümkündür. Hayatının ilk devresinde Hakk'ı, aşkı, doğru yolu arayan bir Nesîmî vardır. Bu dönemde [Celâleddîn-i Rûmî](#) 'nin etkisindedir. Mevlevî tarikatı bu ilginin çekiş merkezi olduğundan şair bu yolun zikir ve ayinlerine yabancı kalmamıştır. Bu devre ait mesnevi, gazel ve tuyuğları bir divançe oluşturacak kadar çoktur. Duygu ve fikirleri anlatmakta zorlanan şair, coşkulu sanat denen lirizme de henüz ulaşamamıştır. Hatta onun bu ilk şiirlerinde Seyyid, Nesîmî, Hüseyinî, Seyyid Nesîmî ve Naîmî gibi farklı farklı isimler kullanması, mahlas seçmede bile bir kararsızlık içinde bulunduğunu göstermektedir. Bunun yanında Nesîmî'nin öğretici yönünün ağır bastığı bu şiirlerde aruz kusurları da bulunmaktadır.

Nesîmî'nin şiirlerinin asıl coşkulu devri Fazlullah ile tanışmasından sonradır. Bâtinî inançlara ilgisiz kalmayan şair, Hüseyin Ayan'ın deyimi ile Fazlullah'ın keşfettiği yedi hattı, her türlü dinî

tekâlifi anlamak ve ilâhî sırları çözmek için yeterli bulmuştur. Böylece Kur'an-ı Kerim'in sırlarının çözüldüğüne inanarak Fazlullah'ın dervişleri arasına katılıp onun büyük bir propagandacısı olmuştur. Hayatının bu ikinci döneminde coşkulu şiirler söylemeye başlamıştır.

Deryâ-yı muhît cûşa geldi
Kevn ile mekân hurûşa geldi

Sırr-ı ezel oldu âşikâre
Ârif nice eylesün müdâre

beyitlerinde görüldüğü gibi kendisini her tarafı kuşatan bir deniz ve ârif olarak görmeye başlayan Nesîmî, Kur'an ve hadisleri kaynak olarak kullanıp bunlardan kendi yoluna uygun olanları seçerek şiirlerinde yer vermiştir. Şiirlerinde ayet ve hadisleri uyumlu şekilde kullanan Nesîmî, Hazret-i Muhammed'den sonra Hazret-i Ali'yi ve diğer imamları konu edinmiş ve daha ziyade On İki İmam için şiirler yazmıştır. İlk üç halifeye şiirlerinde yer vermemiş olan Nesîmî edebiyatımızda Âşık Paşa'dan sonra elif-nâme yazan şairdir.

Divan'ında üç elif-nâme bulunur ve bu elif-nâmelerde elif harfinden ye harfine kadar bütün harflere yer vermiştir. Bazen bu sıra tersinden yani ye harfinden başlayarak elife ulaşır. Türkçeyi yaşadığı yüzyılda Yunus'tan sonra en iyi kullanan şair olan Nesîmî, Yusuf Has Hâcib, Âşık Paşa ve Yunus Emre gibi söze büyük önem verir, sanatı ile övünür ve kendine olan güvenini de açıkça belirtir.

Buldı Nesîmî vaslı vaslı Nesîmî buldı
Üstün kamudan sözü sözü kamudan üstün

Aruzu en iyi şekilde kullanan Nesîmî, ayet ve hadisleri şiirine katmada (=iktibasta) çok ileri giden bir şairdir. Bu açıdan Türk edebiyatında Nesîmî gibi başka bir şairin bulunmadığını görürüz. Tasavvufa şiirlerinde en geniş şekilde yer veren şairlerin önde gelenlerindendir. Bu yönü ile de tesiri başta Erzurumlu İbrahim Hakkı olmak üzere hemen her şairde görülür. Mansur'u dilinden düşürmez ve ona şiirlerinde geniş yer verir.

Nesîmî, belki de bir propaganda şairi olması sebebi ile hep geleceğe açılır ve şiirlerinde canlı, hep taze kalacak olan samimi bir dil kullanır. Bu bakımdan Yunus'a benzer. Onun iiri canlılığını biraz da tekrarlardan ve Türkçenin ahenginden alır. Bu tekrarlarda eski iirimizin ve Kutadgu Bilig devrinin n kafiyesini de kullanır. Çeşitli iirlerindeki bazı beyitleri değişik şekillerde tekrar gibi karşımıza çıkan Nesîmî, Türkçenin sırlarına vkf bir airdir. slubunun canlılığını sağlayan bir başka husus da, onun aşağıdaki beyitlerde görüldüğü gibi sorulu cevaplı bir dil kullanmasıdır.

lemde bu gün sencileyin yr kimn var
Ger var dir isen yoh dimezem var kimn var

Dildr-ı mecz bulınur ıka yüz min
Benzer sana tahkkda dildr kimn var

Mahbb kamer yüzlü boyı sidre ykdr
Yanagları gl la'l-i eker-br kimn var

Ikun gamına eylemiem gnlmi mahzen
Bir munılayın mahzen-i esrr kimn var

...

Dili çok dikkatli ve yerinde kullanan Nesîmî, aruz veznini Türkçeye uydurmak için gayret etmiştir. Zaman zaman vezin bozukluklarına rastlansa da genellikle iirleri vezin ve kafiye bakımından başarılıdır. Kafiyeye büyük önem veren Nesîmî, özellikle i kafiye ve redifi fazla kullanmıştır. O, klsik şiir şekillerini başarıyla kullanır ve bu şiirin bütün kurallarına tam olarak uyar. Daha çok gazel nazım şekli ile şiirler yazan Nesîmî'nin öne çıkan başlıca diğer özellikleri; şiirlerini musammat, yani dörtlük şekline gelebilecek beyitlerle yazması, samimi oluşu ve gönlünden geldiği gibi söylemesi, hitaplar, soru ve cevaplar ile şiirlerine canlılık katması, şiirlerinde dünyadan ikyet etmekle birlikte hayattan zevk almayı tavsiye etmesi ve insanı yüceltmesi, mevsimlere, günlere ve sayılara, harflerden hareketle insan yüzüne ve vücuduna geniş yer vermesidir:

Yüzün âyine-i ehl-i safâdur
Sözün bu derdme her dem devâdur

Boyun Tbâ lebndr âb-ı Kevser
Şarâb-ı la'lnz nutk-ı Hudâdur

Kaşun mihrâbına aynun imâmı
Kılur min secdeyi bi'llâh revâdur

Saçun el-fakru fahridr fakîre
Sevâd'l-vechi fî-dâri'l-bekâdur

...

Bugünkü bilgilere göre akis sanatına edebiyatımızda ilk yer veren şair, Nesîmî'dir. Aşağıda matla beyti verilen gazeli baştan sona bu sanatla yazılmıştır.

Nûşîn lebinn la'li la'li lebinn nûşîn
Şîrin severem cândan cândan severem şîrin

Nesîmî de bazen Yunus'tan aldığı bir sesle, Kaygusuz Abdal'ı andıran ve onu müjdeleyen, hatta şathiyeye kaçan bir taraf da görülür:

Küllî mekânı gevherin gevhere kân mısın nesin
Uşbu sıfât u hüsn ile cân u cihân mısın nesin

beyti ile baştlayan gazeli buna örnek teşkil eder. O,

Bî-vefâsına dnyede umma vefâ
Çünki yokdur dnye yokdan ne safâ
Rencine düşüp anun çekme cefâ
Bulmaz anun hastası hergiz şifâ

şeklindeki tuyuğunda da diğerk şiirlerinde olduğı gibi kendi inanç ve düşüncesine yer verir.
Aslında [Hayyâm](#) 'dan gelen ve öğde açılan bu söyleyiş bütün şairlerimizi etkilemiştir.

Bu durum yine Hayyâm'dan tercüme olan,

Böyledir âdet-i dîrînesi zâlim dehrin
Düşme fersde hayâtın gamına derdine dil
Çekme âlâmını beyhde yere varla yokun
Olan oldu olacaksa daha meydânda değıl

söyleyişine bağıldır. Türk edebiyatında [tuyuğ](#) denince akla önce Kadı Burhaneddin gelir, ancak Nesîmî ile birlikte her iki şairin aynı dönemlerde tuyuğlar yazdıkları gözden uzak tutulmamalıdır. Nesîmî kendi devrinin şairlerinden Ahmedî ile aynı söyleyişte şiirler de yazar ve bu şiirler Ahmed-i Dâî'ye kadar gelir. Böylece nazire edebiyatımızın başlarında yer alır.

Zlfni anber-feşân itmek dilerdin itmegil
Garet-i dîn kasd-ı cân itmek dilerdin itmegil

beytiyle başlayan gazeli buna örnektir.

Türk edebiyatında Ahmedî, Nesîmî, [Ahmed Paşa](#) , [Fatih \(Avnî\)](#) , [Fuzlî](#) , [Kanunî \(Muhibbî\)](#) , [Bâkî](#)

, Usûlî, Penâhî,
[Bağdatlı Rûhî](#)

,
[Nedîm](#)

ve

[Erzurumlu İbrahim Hakkı](#)

'ya kadar çok sayıda şair üzerinde Nesîmî'nin etkisini görmek mümkündür. Kanunî, Nesîmî'nin,

Nigârum dilberüm yârüm enîsüm mûnisüm cânım
Refîküm hem-demüm ömrüm revânım derde dermânım

matlaıyla başlayan gazelini,

Celîs-i halvetüm varum habîbüm mâh-ı tâbânım
Enîsüm mahremüm varum güzeller şâhı sultânım

şeklinde başlayan [gazel](#) le [tanzir](#) etmiştir.

Türk edebiyatını sadece kendi devri ile değil, bütün zamanları ile yaşadığı asra kadar inceden inceye gözlemleyen ve bütün şairleri süzgeçten geçirircesine birbirleri ile karşılaştıran, Türk edebiyatının büyük şairi Ali Şir Nevâî de Nesîmî'yi bütün şairlerden üstün görür. Nevâî, Nesîmî'nin ârif bir şair olduğu belirtir ve zâhir ehlince şiirleri anlayamadığından sonunun kötü bir şekilde bittiğine de hayıflanır (Karaağaç, 1997: XVI). Ayrıca Türkmen şairi Andelîb (öl. 1780) ve Çağatay-Özbek şairi Esîrî'nin (öl. 1916) Nesîmî hakkında önemli manzumeleri vardır. Bundan da anlaşıldığı gibi, Türk edebiyatında daha sonra gelen şairlerin pek çoğu üzerinde Nesîmî'nin etkili olduğu görülür.

Nesîmî'nin Eserleri:

Nesîmî'nin bilinen eserleri, Türkçe ve Farsça Divanları ile Hurufîlikle ilgili olan Mukaddimetü'l-Hakâyık'tır.

Türkçe Divan: Divan'ın bilinen en eski nüshası 1469 tarihlidir. Divan'ın 1524 tarihli Kahire nüshasındaki bazı gazellerinde Hüseyinî mahlasını kullandığı görülür. Farsça şiirleri bazı yazmalarda Türkçe şiirlerinin arasında yer almıştır. Çeşitli baskıları bulunan Nesîmî Divanı'nın İstanbul'da yapılan baskıları eksik ve yanlıştır. Türkçe Divan'ın en iyi baskısı, Selman Mümtaz Bey tarafından 1926'da yapılmıştır. Divan'ın son yayımını Hüseyin Ayan yapmıştır (2002).

Farsça Divan: Bu divanda yer alan şiirler, sayı bakımından Türkçe Divan'a göre daha azdır. Nesîmî, Türkçe Divan'ı kadar çok okunan ve sevilen Farsça Divan'ında da Hurûfî inancını konu alan şiirler yazmıştır. Mesnevî, gazel, tercî-i bend, müstezâd, rûbaî ve [kıt'a](#)

[nazım şekli](#)

yle yazılmış şiirlerin bulunduğu divandaki mesneviler, Türkçe

[mesneviler](#)

gibi uzun değildir. Nesîmî, Türkçe Divan'ında olduğu gibi Farsça Divan'ını da tamamlayamamış, 32 harfli Fars alfabesinden yalnız 14'ü ile kafiye şiirler yazabilmiştir.

Mukaddimetü'l-Hakâyık: Nesîmî, Fazlullah-ı Hurûfî'nin Câvidân-nâme'sini esas alarak yazdığı bu Türkçe mensur eserde, çeşitli dinî konuları harflerle (Hurûfîliğe göre) açıklamaktadır. Bu eserde, Kur'an'daki hurûf-ı mukata'a, abdest, ezan, ikâmet, zekât, oruç, hac, ana babaya iyilik, îmân-ı yakîn gibi konularla ilgili, harflerle rakamlar arasında bağlantılar kurularak yorumlar yapılır. Eserin nüshaları, dil bakımından XIV. yüzyıl özelliği taşır ve üslup itibariyle tercüme bir eser görünümü sergiler.

Nesîmî'nin bir gazeli

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

1. İy dirîgâ kim cihânda yâr ile hemdem-durur
Hûblarun fikrinden özge kim bana hemdem-durur
2. İy güneş yüzlü habîb şâd kılğıl sen beni
Kim firâkundan bu cân u dil garîk-ı gam-durur
3. Ger inanmazsan ki gamzen yakdı gönlüm şehrini
Ben bu feryâdum nedendür dîde kandan nem-durur
4. Va'deyi koy iy gönül gel hoş görelüm bu demi
Düncü geçdi danla gâyet bes bu dem hoş dem-durur
5. Zâhidün mihrâb içinde zikr ü tâ'atdur işi
Âşıkun mahbûb öninde çeng ü zîr ü bem-durur

6. Ger disem vardur cihânda sensin iy gönlüm alan
Dil senündür cân senündür ten benüm bes nem-durur
7. Bir nazar kılğıl Nesîmî hâline gör kim neçe
Sözleri feryâd u nâliş gözleri zemzem-durur

Nesîmî'den tuyuğlar

I
Dalmışam şol bahra kim pââyânı yoh
Düşmişem şol rence kim hüsrânı yoh
Görmüşem şol bedri kim noxsânı yoh
Bulmuşam şol genci kim vîrânı yoh
II
Bî-vefâ dünyâdan usandı gönül
Yok didi dünyâyı yok sandı gönül
Düşdi ıskın odına yandı gönül
Vahdetün kand-âbına kandı gönül

Gazel

Bende sığar iki cihân ben bu cihâna sığmazam

Cevher-i lâmekân benüm kevn ü mekâna sığmazam

Kevn ü mekândur âyetüm zâti gider bidâyetüm

Sen bu nişân ile bil beni bil ki nişâne sığmazam

Kimse gümân ü zann ile olmadı Hakk ile biliş

Hakkı bilen bilür ki ben zann ü gümâna sığmazam

Srete bak v ma'nyi sret içinde tanı kim

Cism ile cn benüm vel cism ile cna sgmazam

Hem sade fm hem inciym haşır  sırt esinciym

Bunca kumş  raht ile men bu dkna sgmazam

Genc-i nihn benüm ben uş ayn-ı ayn benüm ben uş

Gevher-i kn benüm ben uş bahr ile kna sgmazam

Arş ile ferş  kf  nn bende bulundu cümle n

Kes sözünü uzatma kim şerh u beyâna sgmazam

Gerçi muhît-i a'zamm adum dem durur demm

Dr ile kn fekn benüm ben bu mekâna sgmazam

Cân ile hem cihân benüm dehr ile hem zamn benüm

Gr bu latifeyi ki ben dehr  zamâna sığmazam

Encm ile felek benüm vahy ile melek benüm

Çek dilni v epsem ol ben bu lisâna sığmazam

Zerre benüm güneş benüm çâr ile penc  şeş benüm

Sreti gr beyân ile çünki beyâna sığmazam

Zât ileym sıfât ile Kadr ileym Berât ile

Gl-şekerm nebât ile piste-dehâna sığmazam

Şehd ile hem şeker benüm şems benüm kamer benüm

Rh-ı revân bağışlarum rh-ı revâna sığmazam

Tîr benüm kemân benüm pîr benüm civân benüm

Devlet-i câvidân benüm îne v âna sığmazam

Yer  gök düzen benüm ger dönüp bozan benüm

Cümle yazı yazan benüm ben bu dvâna sğmazam

Nâra yanan şecer benüm çarha çıkar hacir benüm

Gr bu odun zebânesin ben bu zebâne sğmazam

Gerçi bugün Nesîmîym Hâşimîym Kureşîym

Benden uludur âyetm âyet  şâna sğmazam

(Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ. 241-242.)

Gazel

Bir cefâ-keş âşıkum ey yâr senden dnmezem

Haçer ile yregmi yar senden dnmezem

Aşkunun yolında ey meh kâmetn teg doğruyum

Olurum Mansr-veş ber-dâr senden dnmezem

Mushaf-ı hüsnün hakıyn ey dil-ârânum benüm

Ana kim bu tende cânım var senden dnmezem

Bülbül-i Őeydâ idm sayduna düŐdüm ey nigâr

Yanarum Mecnn kimi pr-nâr senden dnmezem

Rind-i rsvâyî benüm baŐumdadur sevdâ-yı aşk

Nâm u nengi koymuŐum bâ-âr senden dnmezem

ÂŞıkum aŐkun yolında hasta gönlüm sırrını

Eylesen bin kez cefâ dil-dâr senden dnmezem

Günde bin kez ta'nesin nŐ eylerm nâ-keslerin

n Nesîmîym belî zinhâr senden dnmezem

(Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akać. 253.)

Gazel

Sret-i Rahmân'ı buldum sret-i Rahmân menem

Rh-ı mutlak Hak kelâmı Kâf ve'l-Kur'ân menem

Hem menem sırr-ı ânestu nâran sırrını fâş eyleyen

Hem Halîl oldum bu nâra Msî-i İmrân menem

Hem Mesîhem hem Skender hem menem âb-ı hayât

Hem hayât-ı Hızr buldum çesme-i hayvân menem

Hem muhît ü hem kenârem hem sadef drdâneym

Hem bu bahrn gevheri hem gevher-i mmân menem

Hem hayâlem hem cemâlem hem sıfâtem hem taleb

Hem nukşem hem bu nakşa vâlih ü hayrân menem

Zulmetem mevtem memâtem hem hayâtem hem memât

M'mine Nhem necâtem kâfire tfân menem

Hem ilâcem hem tabîbem hem kelâmem hem Kelîm

Hem bu renc rencruyam hem derdlere dermân menem

Sâkiyem şem'em şarâbem hem humârem hem hamîr

Selsebîlem sâkiyem hem sâgar u peymân menem

Hem salâtem hem zekâtem hem menem zerk u riyâ

Hem menem îmân ü tevhîd şu'le-i îmân menem

Hem na'îmem hem rahîmem hem kerîmem hem kerem

Hem na'îm ü huldem ü hem cennet-i ridvân menem

Ey Nesîmî sen Hak'ı bil, Hakk'a ikrâr eyle kim

Çünki insân ü beşersen Hak diyen insân menem

(Araslı, Hamid (hzl.) (2004). *İmadeddin Nesîmî, Seçilmiş Eserleri*. C. 2. Bak: Lider Neşriyyat. 86.)

Gazel

Ene'l-Hak söylerem Hakdan, ala'l-arşı's-tevâ geldi

Yzndr sre-i Rahmân ale'r-rahmân alâ geldi

Misâl-i Ka'bedr yüzün felâ-ted' ma'allah

Ç yetmiř yidi harf oldu yüzünden kâf  hâ geldi

Otuz iki hurfı kim yüzünden Hak ayân itdi

Beřâret bu idi Hakdan hatundan tâ v hâ geldi

Yüzünde gerçi heft âyet okuram men kelâmu'l-lah

Salât ansuz kabl olmaz ki Hakdan bu nidâ geldi

Scda gelmedi řeytân hidâyet bulmadı nra

Sana her kim scd itdi ana Hakdan senâ geldi

Ben ol Mansram ey ârif ki dâim söylerem yâ H

Beni ber-dâr iden Hakdur bu dâr uş Mansra geldi

Dem-i İsâ kimi nutkun hayât u cân virür her dem

Haka minnet ki vaslundan hayât-ı cân-fezâ geldi

Saçundan keşf olur her dem bana ahd ü vefâ byı

Saçun ahd ü vefâsından bana ahd ü vefâ geldi

Nesîmî buldı la'lnden hayât-ı çeşme-i hayvân

Ki Hızr âbını içen şeksz hayât-ı cân-bekâ geldi

(Ayan, Hüseyin (hızl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay. 337-338.)

Tuyuğ

Fâ v zâd ü lâma düşdi gönlümüz

Nergisn teg câma düşdi gönlümüz

Snblnden řâma düşdi gönlümüz

Dâne gördi dâma düşdi gönlümüz

(Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay. 401.)

Tuyuğ

Bir acâ'ib řâha düşdi gönlümüz

Bedr yzli mâha düşdi gönlümüz

Tâ ki Fazlullâh'a düşdi gönlümüz

Uř hakîkî râha düşdi gönlümüz

(Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay. 401.)

Tuyuğ

Fazl-ı Hakdur vâkıf-ı esrârumuz

Fazl-ı Hakdandır kamu envârumuz

Fazl-ı Hak göstermiř idi kârumuz

Fazl-ı Hakdur Fazl-ı Hak mi'mârumuz

(Ayan, Hüseyin (hzl.) (1990). *Nesîmî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay. 401.)

KAYNAK : <https://www.turkedebiyati.org/seyyid-imadeddin-nesimi.html>